

Sygn. akt I ACz 69/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2018r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Roman Sugier

Sędziowie: SA Ewa Jastrzębska (spr.)

SA Anna Bohdziewicz

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2018r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko B. R.

o rozwód

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 20 listopada 2017r., sygn. akt XVII C 2030/15

postanawia:

- 1) odrzucić zażalenie w zakresie punktu 1. zaskarżonego postanowienia;
- 2) w pozostałym zakresie zażalenie oddalić.

SSA Anna Bohdziewicz SSA Roman Sugier SSA Ewa Jastrzębska

Sygn. akt I ACz 69/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach w punkcie 1. oddalił wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od wyroku tegoż Sądu z dnia 7 lutego 2017r., zaś w punkcie 2. odrzucił apelację pozwanej.

W uzasadnieniu Sąd ten przyjął, że wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji nie zasługiwał na uwzględnienie (art. 168 § 1 k.p.c.). Wskazał, iż pozwana we wniosku, powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego z 25 października 2012r., sygn. akt I CZ 153/12, podniosła brak winy w uchybieniu terminu. Podała, iż o tym że termin do złożenia apelacji minął dowiedziała się w dniu, w którym reprezentujący ją pełnomocnik otrzymał odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 września 2017 r. o odrzuceniu apelacji, tj. 8 września 2017r. Zdaniem Sądu pierwszej instancji, uchybienie czynności procesowej przez pełnomocnika nie może stanowić

podstawy żądania przywrócenia terminu przez samą stronę. Pozwana była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, który winien był zadbać o wykonanie czynności procesowej zgodnie z przepisami prawa. Natomiast błędne rozumienie przez niego przepisu oraz powołanie się na jednostkowe orzeczenie nieakceptowane przez Sąd Najwyższy nie mogło stanowić podstawy do uwzględnienia wniosku.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, a w konsekwencji – w oparciu o art. 370 k.p.c. - odrzucił złożoną wraz z tym wnioskiem apelację, jako wniesioną po upływie terminu.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniosła pozwana B. R. zarzucając naruszenie art. 373 § 1 k.p.c. w zw. z art. 368-370 k.p.c. oraz art. 328 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że apelacja podlegała odrzuceniu, a także art. 168 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie wniosku pozwanej o przywrócenie terminu.

W oparciu o tę podstawę skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać przyjdzie, że zgodnie z art. 394 § 1 k.p.c. zażalenie do sądu drugiej instancji przysługuje na postanowienie sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie, a ponadto na postanowienia sądu pierwszej instancji i zarządzenia przewodniczącego enumeratywnie wymienione w tym przepisie. Postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu nie zostało zamieszczone pośród kategorii postanowień, na które na podstawie art. 394 k.p.c. przysługuje zażalenie. Postanowienie to nie jest również postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie.

Zażalenie na postanowienie o oddalaniu wniosku o przywrócenie terminu jest zatem niedopuszczalne, a tym samym podlega odrzuceniu z mocy art. 373 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c., o czym Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie 1) sentencji.

Postanowieniem zaskarżalnym jest natomiast postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie odrzucenia apelacji (art. 394 § 1 k.p.c.).

Skoro oddalenie wniosku o przywrócenie terminu doprowadziło jednocześnie do wydania postanowienia o odrzuceniu apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 7 lutego 2017r., należy dokonać kontroli tego pierwszego rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu odwoławczym.

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Wnioskodawca winien jednak uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające jego wniosek (art. 169 § 2 k.p.c.).

W rozpoznawanej sprawie skarżąca winna była uprawdopodobnić, iż uchybienie terminowi do wniesienia apelacji było przez nią niezawinione. Zażalenie zaś (podobnie jak wniosek o przywrócenie terminu) oparto na argumentach kwestionujących zasadność postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 września 2017r. o odrzuceniu apelacji pozwanej jako spóźnionej, w konsekwencji uznania jej wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku za przedwczesny. Jako okoliczność świadcząca o braku winy w uchybieniu terminowi do wniesienia apelacji pozwana wskazała, iż przed dniem 8 września 2017r. (tj. dniem w którym reprezentujący ją pełnomocnik otrzymał odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 września 2017 r.) nie mogła wiedzieć o upływie terminu do złożenia apelacji.

Twierdzeń powyższych nie sposób uznać za uprawdopodobnienie w rozumieniu przepisu art. 169 § 2 k.p.c.

Podkreślić w tym miejscu wypada, że nieprawidłowe czynności procesowe podjęte przez pełnomocnika reprezentującego pozwaną nie wyłączają negatywnych dla niej konsekwencji procesowych. Wskazać przyjdzie, że za stronę - w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. - uważa się nie tylko samą stronę, ale również jej pełnomocnika procesowego. Uchybienie terminowi przez pełnomocnika jest zatem traktowane, jako uchybienie samej strony, która może żądać jego przywrócenia jedynie wówczas, gdy opóźnienie nie jest zawinione przez jej pełnomocnika.

W rozpoznawanej sprawie pełnomocnik pozwanej złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku przed ogłoszeniem jego sentencji, złożył zatem wniosek o uzasadnienie nieistniejącego wyroku, co nie mogło wywołać skutku procesowego przewidzianego w art. 328 § 1 i art. 331 k.p.c.

Rację ma, wbrew zarzutom skarżącego Sąd I instancji, iż Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 18.04.2012 r., V CZ 170/11 oraz w orzeczeniu z dnia 26.11.2016 r., V CZ 72/19 wyraźnie stwierdził, iż nie akceptuje poprzedniego stanowiska wyrażonego w postanowieniu, na które powołuje się skarżąca, a wniosek o sporządzenie uzasadnienia może być uznany za złożony skutecznie tj. powodować skutek procesowy w postaci otwarcia terminu do złożenia wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem tylko po ogłoszeniu wyroku. Zatem nie można podzielić zarzutu skarżącej, że uchybienie terminu do wniesienia apelacji było niezawinione, zatem trafnie Sąd I instancji wniosek o przywrócenie terminu oddalił.

W tej sytuacji wobec nieuwzględnienia wniosku pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od wyroku z dnia 7 lutego 2017r., Sąd pierwszej instancji - oddalając ten wniosek - obowiązany był odrzucić apelację, jako wniesioną po terminie, wynikającym z art. 370 k.p.c., co też uczynił słusznie.

Z wyżej wymienionych względów, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie, jak w punkcie 2) sentencji.

SSA Anna Bohdziewicz SSA Roman Sugier SSA Ewa Jastrzębska